

Jelenés

JUHÁSZ TIBOR

Torokkaparó szél járta a várost, mellbe vágta az utcák közepén ténfergő részegeket, és hunyorításra készítette a férjeik után kajtató, két kocsmá között fújtató asszonyokat. A port a város széléről szedte, ahol a lakóházak között törmelékhegyekben álltak az örök működésre tervezett gyárak romjai. Hónapokon keresztül dolgoztak a gépek, a lakók fekete taknyot fújtak zsebkendőikbe, és szigszalaggal tartották helyükön a szüntelenül ugrándozó ablaktáblákat. Mígnem a gépek egy szemcsés ködbe burkolózó pénteken, egy olajos reccsenésben leálltak, vezérlőik megtörölték izzadságtól kicsípített homlokuk, és szégyennel vegyes büszkeséggel szemlélték meg a romokat, műveiket, melyeket hajdanán ükapáik alkottak meg.

Ezen a napon tudatosult Kiss Jánosban is, hogy tulajdonképpen a jövőbeli lehetőségeit rombolta le. Mikor megkezdődtek a munkálatok, egy kerek éve munkanélküli volt már, és nagyjából akkorra kezdett eleget lenni saját lábszagából is. Örömmel hívta fel a telefonszámot, amit egyik ivócimborája adott meg neki. Először csak a berendezési tárgyakat kellett szétvernie, bár nem értette, hogy miért nem lehet hazavinni semmit sem. Az utasítás egyértelmű volt, és éppen ezért mindenkitől elvárták, hogy betartsa. Hiába tetszett volna az asszonynak ez a szék, hiába vágyott mindig is ilyen tekintélyes méretű szarvasagancs fogásra bármelyikük, aki valamit hazavitt, nemcsak az állását veszítette el, de pénzbírságot is szabtak ki rá. Így hát sajnálkozva verte a többiekkel együtt az irodák tölgyasztalait, és a főnöki helyiségek mahagóni bútorait. Aztán a melléfalakat ütötték ki az ablakokkal együtt, a mosdók csempéit szaggatták föl, és minden mást tönkretettek, amit a raktárakban, vagy a korábbi munkaterületeken találtak. A gépek is teljesítették feladatukat, nekimentek a falaknak, szétütötték a nagyobb törmelékeket, mintha ennek az egésznek az lett volna a célja, hogy módszeresen tüntessék el egy város múltját, jelenét és jövőjét.

Ezen a napon leszámolták Kiss János elé az utolsó fizetését, a munkavezető kezét fogott vele, és régi bányászszokáshoz híven jó szerencsét kívánt. János libasorban ballagott ki a főnöki irodaként üzemelő konténerből a nyelvüket rágó izzadt alakokkal.

– Figyelj már, nem tudod, merre van itt kocsmá, kérdezte tőle egy barna bőrű, köpcös férfi, mikor kiértek a csupaszra pusztított udvarra. János még sohasem látta őt.

– Tudod, folytatta tovább combjait dörgölve, ég a zsebem.

Kezét fogtak egymással és János a legközelebbi kocsmához vezető útvonalat kezdte magyarázni, ahol majd az immár munkanélkülivé vált szerencsétlenek dugdossák a pultos asszony melltartójába a jövő havi kajapénzüket.

– Oda nézz – szakította félbe a férfi az utcanevekbe gabalyodott Jánost, és az évtizedekig gyárak által takart város felé mutatott. A szél belekapott a romhegyekbe, és aranyos barnává változtatva a levegőt úgy tekergett a hajdanán ezreknek megélhetést biztosító területek felett, mint egy igazi tornádó.

– Én is itteni vagyok, hogyan lehet, hogy mi még sohasem találkoztunk?

– Abban lakom – János megdöbbenve szegezte mutatóját a gyászosan tekerdő levegő mögötti épületekre.

